

DOI 10.36074/24.04.2020.v4.21

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ФОРМУВАННЯ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Жванія О.І.

викладач спеціальних дисциплін

Козелецький коледж ветеринарної медицини

Білоцерківського національного аграрного університету

УКРАЇНА

Постановка проблеми. Сьогодні у студентів та викладачів коледжів є привід для занепокоєння: для роботодавців є важливим не тільки те, що знають та вміють робити випускники, а й уміння збирати та використовувати дані для вирішення технологічних завдань, швидко приймати практичні рішення.

Аналіз попередніх досліджень свідчить, що проблемі шляхів формування професійних компетентностей були присвячені роботи В. П. Бездухова, М.К. Будникова, О. М. Дахіна, Б. Д. Ельконіна, А. К. Маркова та ін. Досліджують та впроваджують сучасні методи розвитку компетентностей А. В. Василюк, О. В. Овчарук, О.І. Пометун, Н.Г.Ничкало, Н. В. Щербак, В. Г.Кремінь.

Головним здобутком будь-якої країни, який визначає її статус у світі, є інтелектуальний потенціал фахівців усіх профілів. Досвід передових країн засвідчує той факт, що для досягнення економічного росту необхідні висококваліфіковані спеціалісти. Адже освічена й компетентна особистість краще орієнтується в новаціях і приймає їх, швидко реагує на вимоги суспільства, прагне до особистого та суспільного розвитку, вона є «економічно вигідною» країні. Сьогодні на порядку денному поряд із вивченням основ наук за допомогою викладача перед студентами стоїть завдання розвитку навичок самостійного навчання і опанування навичок здобувати знання з використанням сучасних інформаційних технологій. Тому актуальним залишається розробка й впровадження сучасних технологій навчання при викладанні дисциплін ветеринарного напрямку у вищих навчальних закладах.

Компетентність – це набута в процесі навчання інтегрована здатність студента, що складається із знань, умінь, досвіду, цінностей і ставлення, що можуть цілісно реалізуватися на практиці [4].

Компетентнісний підхід – спрямованість педагогічного процесу на формування і розвиток ключових (базових, основних) і предметних компетентностей особистості [1]. Результатом такого процесу буде сформована загальна компетентність людини, що є сукупністю ключових компетентностей. Використання означеного підходу сприяє подоланню традиційних когнітивних орієнтацій професійної освіти, приводить до нового її змісту, методів і технологій.

Компетентнісний підхід у вищій професійній освіті передбачає навчання дією, суть якого полягає в тому, що студенти працюють над набуттям і

розширенням самостійного досвіду рішення реальних завдань, вчать і розвивають здібності адаптуватися до будь-якої незвичної ситуації і знаходити раціональні рішення.

Результатом компетентнісного навчання є не поінформованість студента, а його вміння розв'язувати проблеми, що виникають у процесі фахової, суспільної діяльності та особистих стосунках.

Компетентнісний підхід в освіті пов'язаний з особистісно орієнтованим і діяльнісним підходами до навчання, оскільки ґрунтується на особистості студента та може бути реалізованим і перевіреном тільки в процесі виконання конкретним студентом певного комплексу дій. Він потребує трансформації змісту освіти, перетворення його з моделі, яка існує об'єктивно, для «усіх» студентів, на суб'єктивні надбання одного здобувача освіти, які можна виміряти.

Важко заперечити, що майбутнє за системою навчання, яке вкладається в схему «студент-мультимедійні технології-викладач», за якої викладач перетворюється на педагога-методолога, технолога, а студент стає активним учасником процесу студентоцентрованого навчання. Тобто, якщо в навчальному процесі, що виконується за схемою «студент-викладач-підручник», з'явиться новий елемент – комп'ютер, то зміст праці викладача суттєво зміниться: основним стане не передача знань, а організація самостійної пізнавальної діяльності студентів. Тобто величезний дидактичний потенціал використання інформаційних технологій навчання зможе бути розкритим лише за умов, якщо провідна роль у навчально-виховному процесі належатиме викладачеві, а комп'ютер буде виступати не тільки потужним засобом, а й повною мірою третім партнером у педагогічній діяльності.

В умовах комп'ютерної організації процесу набуття ключової компетентності, основою навчальної діяльності є інформаційна діяльність, яка пов'язана з процесами передачі знань, навичок та умінь від джерела інформації (викладача чи комп'ютерної програми) до джерела сприйняття інформації (студента), а також процесами контролю та керування пізнавальною діяльністю. За умови традиційної організації навчального процесу викладач визначає зміст навчального матеріалу, методи та засоби навчання, пропонує студентам послідовність виконання дій, спрямованих на досягнення поставленої мети. Така система навчання передбачає активну роль викладача та пасивну студента. Необхідно зазначити, що всі елементи традиційної системи зберігають свої значення та функції. Однієї траєкторії навчання також не вистачить у комп'ютерній системі, оскільки необхідно враховувати індивідуальні особливості студентів [3, с.176]. Такий тип організації навчання відповідає структурі «комп'ютерна програма – студент». Основним завданням при відборі адекватної комп'ютерної програми є встановлення її гнучкості, або, іншими словами, можливості задовольнити мотивацію студентів.

Майбутній фахівець ветеринарної медицини повинен мати достатній запас можливих планів, комбінацій і бути спроможним швидко застосовувати їх на практиці. У непередбачених ситуаціях набуває чинності інша найважливіша властивість розуму здобувача освіти – швидкість у прийнятті рішень, яка базується на аналітичному міркуванні. Саме вміння знаходити і виділяти

істотне, постійна систематизація матеріалу є умовами, що забезпечують прийняття такого рішення, у якому присутні єдність аналізу і синтезу, або рівновагу між цими процесами розумової діяльності. Ці якості вирізняють роботу розуму фахівця ветеринарної медицини.

Висновки. Таким чином, сучасний етап розвитку педагогічної науки в Україні характеризується інтенсивним пошуком нових шляхів, засобів, форм і методів підвищення ефективності навчання і виховання. Методологічною основою розвитку особистості студентів є створення креативної системи освіти на основі компетентнісного підходу до навчання та виховання, тобто розвиток його компетентностей, що забезпечить гармонійну взаємодію з високотехнологізованим суспільством, яке швидко розвивається.

Список використаних джерел:

- [1] Курлянд, З. Н. & Хмелюк Р. І. (2007). *Педагогіка вищої школи*. Курлянд З. Н. (ред.).
- [2] Химинець, В. В. (2010). *Компетентнісний підхід до професійного розвитку вчителя: Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти*. Вилучено з <http://zakinppe.org.ua/2010-01-18-13-44-15/233-2010-08-25-07-10-49>.
- [3] Якиманська, І. С. (2000). *Технологія особистісно-орієнтованого навчання в сучасній школі*.
- [4] Пометун, О. І. (2005). Компетентнісний підхід – найважливіший орієнтир розвитку сучасної освіти. *Рідна школа*, 1(900), 65-70